

מן התלמוד

סדר מועד,

מסכת סוכה, דף ל"ב

אמר ליה רבינא לרב אשי - ממאי דהאי כפות תמרים
דלובא הוא? אימא חרותא בעינא כפות ולכא ואימא
אופתא כפות, מכלל דאיכא פרוד והאי כפות ועומד
עולם, ואימא כופרא, אמר אביי 'דרכיה דרכי נועם וכל
נתיבותיה שלום' כתיב.

חרותא - ענף דקל. | אופתא - גזע הדקל.
כופרא - ענף דקל שלא התקשה עדיין.

א

הסבר: רבינא שאל את רב אשי מאין יודעים ש"כפות
תמרים" שמוזכרות בתורה הן דווקא הלולב, אולי זה
ענף הדקל או גזע הדקל, או חלק אחר שלו? על כך
משיב רב אשי שאין זה מסתדר עם לשון הכתובים,
ומלבד זאת לא ייתכן שהתורה תצווה לקחת ענף קוצני
ודוקר, משום ש"דרכיה דרכי נועם".

על המפה

בסיס חיל האוויר בחצור

בסיס חיל האוויר חצור ממקום ליד הקיבוץ
חצור אשדוד. שמו הרשמי הוא כנף 4. שדה
התעופה שבמקום הוקם בשנת 1942 בידי
הבריטים ונקרא RAF Qastina. ב-1948 פינו
הבריטים את המקום וכוחות ההגנה השתלטו
עליו. הוא שימש את חיל האוויר במלחמת
העצמאות, נסגר לאחריה ונפתח מחדש ב-1951,
כשהוא משמש כבסיס של כלי טיס רבים.
במלחמת ששת הימים מילא הבסיס תפקיד
חשוב במעילותו של חיל האוויר. בעיקר פעלו
בו טייסת 101 ("טייסת הקרב הראשונה")
וטייסת 105 ("טייסת העקרב"), המורכבות
ממטוסי F-16, וטייסת 420 ("טייסת מאמני
קרב") המפעילה סימולטורים לאימון טייסים.

מטוס F-16C ברק 2020 של
טייסת 101 בתצוגת יום
העצמאות. (Wikipedia,
Zachi Evenor)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק
והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.
הפרויקט כולל: שבועה כרכים על פי סדר הדף היומי,
עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק
פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות
קיי, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל
הארץ ואף בעולם.
תלמוד ישראלי - מפגישים דורות,
מחברים עולמות.

סדר מועד | מסכת סוכה ל"ב - ל"ח

פרשת שופטים | ל' באב - ו' באלול (8-14 לאוגוסט)

דף ל"ב: פפות תמרים

אחד מארבעת המינים הוא הלולב. על פי הכתוב בתורה בספר ויקרא "ולקחתם
לכם... פפות תמרים" - צריך לקחת ענף של עץ שגדלים בו תמרים, הלא הוא
עץ דקל.

האם אפשר לקחת ענף רחב של עץ דקל, ענף שיוצאים ממנו עלים גדולים
לצידדים? מהיכן ידעו חכמים שצריך לקחת דוקא לולב שהעלים שלו סגורים?
תשובת התלמוד היא שהתורה אינה נותנת לאדם מצוות שמציקות לגופו
ולבריאותו. אדרבה, כל מצוות התורה הן נעימות וטובות לאדם. לכן, אמרו חכמים,
ודאי שהתורה לא ציוותה ליטול ענף שעליו קוצניים שדוקרים ומכאיבים, אלא
ענף כמו הלולב, שעליו סגורים ואינו דוקר.

על כך אמר שלמה המלך בספר משלי על התורה, כי "דרכיה דרכי נעם וכל
נתיבותיה שלום".

דף ל"ג: "ענף עץ עבות"

התורה אומרת בספר ויקרא שההדס הוא "ענף עץ עבות".

"ענף עץ" - עץ שכולו נראה כמו ענף מכוסה בעלים, שאין רואים את העץ בכלל.
"עבות" - העלים נראים כמו שרשרת.

אמר רבי יהודה: איך נראים העלים כמו שרשרת? על הענף גדלים קבוצות רבות
של שלושה עלים. קומה אחת של שלושה עלים, עוד קומה של שלושה ועוד
קומה של שלושה. כל שורה של עלים מגיעה עד ההתחלה של השורה הבאה.
כך נראים העלים כמו שרשרת ארוכה.

הדס שוטה: הדס שאין העלים שלו מסודרים בכל קומה בשורה אחת, אלא
עלה אחד קצת למעלה, ושניים קצת למטה. הדס כזה פסול לקיום מצוות
ארבעת המינים.

הדס שנחתך: האם הדס שנחתך בראשו כשר? יש אומרים שהוא כשר ויש
אומרים שהוא פסול. לכן כתב הרמ"א, שכדאי להימנע מלקחת הדס קטום
(שראשו חתוך).

דף ל"ד: איזו ערבה כשרה?

יש עץ בשם "צמפצה", שדומה לעץ הערבות, אבל הוא אינו כשר למצוות
ארבעת המינים.

איך אפשר לדעת איזו ערבה כשרה ואיזו ערבה פסולה?

התלמוד נותן סימנים אחדים:

א. העלים של הערבה ארוכים, ואילו העלים של הצמפצה עגולים. ומי אמר
שצריך לקחת ערבה שהעלים שלה ארוכים? זאת למדו חכמים מן הפסוק
"ערבי נחל", שהעלים של הערבה ארוכים ונמשכים כמו נחל.

ב. הענף של ערבה הוא בצבע אדמדם, ואילו הענף של הצמפצה, בצבע לָבָן.

ג. עלי הערבה מסתימים חלק, ואילו עלי הצמפצה מסתימים בזיגזוג ונראים
כמו משור קטן.

חברותא

★ | מן ההסטוריה

הקמת חיל האוויר הישראלי

חיל האוויר הישראלי החל את דרכו בתור "שירות האוויר" של ההגנה, ובמהלך מלחמת העצמאות הוחלף שמו באופן בלתי רשמי ל"חיל האוויר". בתחילת מלחמת העצמאות כלל החיל רק מטוסי סיור קלים, ורק לאחר פלישת צבאות ערב הצליח להשיג מטוסי קרב חמושים, שפעילותם הראשונה הייתה הפצצת הכוחות המצריים. בהמשך המלחמה התחזק חיל האוויר, השיג עליונות אווירית על פני צבאות האויב ואף הפציץ את בירותיהם, עד שלקראת סוף המלחמה שלט באופן בלעדי בשמי הארץ. ממפקד החיל הראשון היה יהושע אייזיק (אשל). בדצמבר 1948 עבר מטסה חיל האוויר לקריה בתל אביב.

טייס חיל האוויר מוטי הוד, עומד עם הנווט שלו ליד מטוס נורסמן 1949. (אוסף התצלומים האלומי)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

עם תחילת חודש אלול הודיע יוני בן ה-16 להוריו, כי לקראת הימים הנוראים הוא רוצה להתחזק מבחינה רוחנית, ולכן הוא רוצה ללכת מדי פעם ליערות להתבודד, ולחפש בכל מיני מקומות כל מיני מעיינות לטבול בהם, לסגור את הטלפון, ולעשות תענית דיבור. דבריו אלו של יוני עוררו דיון משפחתי.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שעם כל הכבוד והערכה לכוונותיו הטובות של יוני, מה שהוא רוצה לעשות זה לא אחראי וקיצוני מדי. הם טענו שגם תהליך מבורך של התחזקות רוחנית צריך להיעשות בהדרגה, ולא תוך הסתכנות של התבודדות ביערות או שיטוט בין כל מיני מעיינות בכל מיני מקומות.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שכל הכבוד ליוני שמחפש איך להתחזק מבחינה רוחנית, ומוכן לקבל על עצמו דברים שיוחזקו אותו. הם אמרו שהוא כבר בן 16 ומספיק בוגר ואחראי לעשות דברים מתוך אחריות, רצינות ומשמעת עצמית.

...ואה
?עתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון, ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמ"ד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

ראש חודש אלול

ראש חודש אלול הוא היום בו עלה משה להר סיני בפעם השלישית, לקבל שם את הלוחות השניים. חודש אלול נחשב לזמן של חזרה בתשובה והכנה לקראת הימים הנוראים, ודורשים ש"אלול" הוא ראשי תיבות של הפסוק "אני לדודי ודודי לי", שמבטא את הקרבה בין הקב"ה לעם ישראל. בחסידות אומרים שבאלול נמצא "המלך בשדה", כלומר זו עת רצון שאפשר להתקרב בה לה'. מראש חודש אלול מתחילים לתקוע בשופר, וקהילות הספרדים מתחילות לומר סליחות.

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי?

להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר

שיעור שבועי עם חומר איכותי?

יש לנו פתרון בשבילכם! 'התלמוד הישראלי' סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מי היא האישה בציור ומה היא עושה?
2. היכן התרחש האירוע הזה ומתי?
3. מה היה סוג המטוס שעלה בלהבות?
4. למי קראו 'המלאך בלבן' ומדוע?

לפי הציור, האישה היא מוסק'טו, והיא עוזרת לנפצע. האירוע התרחש ב-1954, במלחמת ששת הימים, במבצע חצור. המטוס היה מטוס צה"ל, מטוס קרב. המטוס נהרס על ידי מטוס סורי. המטוס נהרס על ידי מטוס סורי.

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

1. נולדה בסופיה שבבולגריה.
2. שירתה בצבא כחובשת צבאית בחיל האוויר.
3. קיבלה את עיטור המופת על חילוץ טייס ונווט ממטוס שהתרסק.
4. במלחמת ששת הימים קראו לה "המלאך בלבן", על פעילותה בטיפול בפצועים.

המלאך הלבן

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'תש"ל

5258
ה'תש"ח

4900
ה'רמ"ב

4800
ה'רס"ב

4650
ה'רנ"ב

4260
ה'תש"ס

510
ה'תש"א

1492
ה'רס"ב

1500
ה'ת"ר

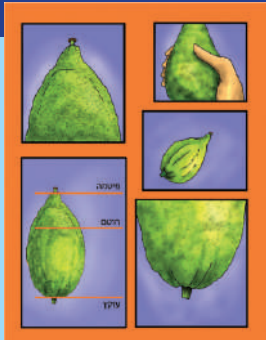
1947
ה'תש"ז

2019 שנת סיום השי"ס ללומי הדף היומי
2017 70 שנה למדינה
1969 הרב אריה לזין
1967 מלחמת ששת הימים
1948 הקמת המדינה
1947 העצמאות
1939 שואה
1897 הרצל
רבי יוסף קארו
1500 העת החדשה
1492 גירוש ספרד
הרמ"ב
רש"י
רבי טעדיה גאון
510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מסכת סוכה, דפים ל"ה - ל"ח

דף ל"ה: האתרונג - "פרי עץ הדור"

נכיר את החלקים השונים של האתרונג:

עוקץ - ענף קטן שנמצא בתחתית האתרונג. הענף הזה היה מחובר לעץ, ואותו חתך הקוטר בעת קטיף האתרונגים.

פיטם - פעמים רבות נשאר בראש האתרונג כמו עץ קטן בצבע חום. חלק זה נקרא "פיטם".

חוטם - המקום שממנו האתרונג מתחיל להיות צר נקרא "חוטם".

דף ל"ו: אתרונגים פסולים

"פיטם" שנפל: אתרונג שה"פיטם" שלו נפל ממנו - פסול. אבל, אם בסוג האתרונגים הזה, רגיל ה"פיטם" לנשור מן האתרונג כשהאתרונג עדין על העץ - כשר האתרונג. **אתרונג שרוט:** אתרונג שחסרה ממנו חתיכה, למשל, אתרונג שנשרט ועל ידי כך נחסר חלק מן האתרונג - פסול.

חשוב לדעת, שאתרונג שחסרה ממנו חתיכה, פסול רק ביום הראשון של חג הסוכות, אבל בביתר ימי חג הסוכות, הוא כשר.

דף ל"ז: ארבעת המינים עטופים

יש כאלו שעוטפים בגדי כסף את הלולב עם ההדסים והערבות, כדי שישאר טריים ולא יתיבשו.

לבני הברכה על ארבעת המינים יש תחילה להוריד את ניר הכסף מפני שארבעת המינים צריכים לגעת בכפות הידים, בלי חציצה - בלי שיהיה משהו שמפריד בין ארבעת המינים לכפות הידים.

דף ל"ח: מדוע מנענעים את ארבעת המינים?

כשמקימים מצות ארבעת המינים, מנענעים אותם לכל הצדדים: ימין, שמאלה, קדימה, אחורה, למעלה ולמטה.

רבי יוחנן אומר שעושים זאת כדי להראות, שאנו מקימים את המצוה עבור הקב"ה, שכל העולם שיד לו - למעלה, למטה, ימין, שמאלה, קדימה ואחורה.

רבי יוסי ברבי חנינא אומר, שעל ידי הנענועים מבטלים רוחות סערה עזות, שעלולות להזיק לעולם, וגם על ידי כך גורמים שלא ירד טל מזיק על התבואה.

הלכה נוספת המופיעה בדף היום היא **שאפשר לקיים מצות ארבעת המינים כל היום, ולכן, מי שלא קיים את המצוה בבוקר, יכול לקיים אותה כל היום.**

דבר תורה

בסופה של הפרשה מופיעות מצוות שונות הקשורות לצורת הלחימה של עם ישראל. מלחמה נתפסת בדרך כלל כאירוע חסר מעצורים וגבולות, כמקום בו נשכחים כללי הצדק והמוסר, והכל בכדי להשמיד ולחסל את האויב הנמצא מן הצד השני.

אולם, התורה מלמדת אותנו שגם בעתות מלחמה, בזמן שאנו נאבקים על חיינו, יש מסגרת, דרך, וכללים מוסריים שעלינו לשמור עליהם.

כך למשל אוסרת התורה להשחית עצי מאכל סביב העיר שצרים עליה "כי ממנו תאכל ואתו לא תכרת כי האדם עץ השדה".

ציווי זה מציב אותנו מול אחד העקרונות היפים והחשובים בתורה - הקורא לנו לשמור על צלם אלוקים שבקרבנו גם בשעות הקשות ביותר.

חידה!

מצאו את המילים הבאות, שאותיותיהן מסתתרות בתוך המילה "אתרונג":

1. מקום

2. משימה, ניסיון

3. חסידות ידועה

4. סוג של יונה

5. מכרסם

(אלא ילח' ילח' ילח' ילח' ילח' : מלחמה)

שאלות השבוע

- מהו "הדס שוטה"?
- מה צבע גבעול הערבה?
- האם אפשר להחזיק את ארבעת המינים כשהם עטופים בנייר כסף?

בין הפתורים נכונה תיעור הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למיל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח ראה חשבון